

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ РЕФОРМ «ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ» В МЕЖАХ UKRAINE FACILITY

У статті досліджено цифрову компоненту екологічно-стійкісного блоку реформ, що реалізується в Україні в межах інструменту Ukraine Facility як ключового механізму післявоєнного відновлення та євроінтеграції. Обґрунтовано, що сучасна модель екологічного врядування трансформується у напрямі цифровізації, що забезпечує підвищення прозорості, ефективності та підзвітності державної політики у сфері охорони довкілля. Проаналізовано основні напрями реформ «зеленого переходу», зокрема запобігання промислового забрудненню, розвиток кліматичної політики, впровадження ринкових механізмів ціноутворення на вуглець, відновлення природних ресурсів та формування циркулярної економіки. Особливу увагу приділено ролі цифрових інструментів, таких як державні електронні реєстри, платформи екологічного управління, системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, а також цифрові рішення у сфері управління відходами та ресурсами.

Встановлено, що впровадження єдиної державної цифрової екологічної платформи, зокрема системи «ЕкоСистема», створює передумови для інтеграції екологічних даних, автоматизації адміністративних процедур та формування цифрової інфраструктури екологічного врядування. Доведено, що цифровізація дозволяє перейти від декларативної до data-driven моделі екологічної політики, заснованої на достовірних даних, відкритості та взаємодії держави, бізнесу і громадськості.

Окремо обґрунтовано значення цифрових платформ для розвитку циркулярної економіки, зокрема у контексті впровадження електронних інструментів обліку, моніторингу та обміну ресурсами. Показано, що цифровізація сприяє зниженню транзакційних витрат, підвищенню ефективності використання ресурсів та формуванню нових економічних моделей. Зроблено висновок, що цифрова трансформація екологічного врядування є необхідною умовою реалізації політики сталого розвитку, досягнення кліматичної нейтральності та інтеграції України до Європейського Союзу. Ukraine Facility виступає системним інструментом, що поєднує інституційні реформи, фінансові механізми та цифрові рішення, формуючи нову архітектуру екологічної політики України.

Ключові слова: екологічне врядування, цифровізація, Ukraine Facility, зелений перехід, кліматична політика, циркулярна економіка, цифрові реєстри, сталий розвиток, екологічна політика, ЄС